

IV Congrés d'Història de Barcelona

Barcelona i l'espai català. Ciutat i articulació del territori

Primera circular

Dates: 13, 14 i 15 de desembre de 1995

Amb el títol genèric de «*Barcelona i l'espai català. Ciutat i articulació del territori*», el IV Congrés d'Història de Barcelona proposa estudiar la ciutat en sentit conceptual i territorial ampli, no limitat per unes divisions político-administratives històricament variables, i la seva inserció en àmbits territorials més generals, des de Catalunya fins al conjunt internacional.

Es tracta, doncs, d'analitzar de manera transdisciplinària el pes de les influències, tant les exercides com les rebudes, i els mecanismes a través dels quals Barcelona s'ha anat perfilant com a ciutat i ha participat en la definició d'un territori.

La primera sessió planteja com a objecte d'estudi específic el paper de ròtula de la ciutat i el teixit de les articulacions de Barcelona dins de marcs territorials més extensos. Les quatre restants, sense perdre el referent d'aquests marcs més globals, se centren en l'anàlisi de l'urbs en els camps econòmic, urbanístic, sociocultural i polític.

Dins de cada sessió hi haurà dues ponències, corresponents a períodes d'extensió cronològica desigual:

a) Perspectiva històrica

b) Balanç del temps recent, de 1975 ençà

Fets com la crisi econòmica que arrenca dels primers anys setanta, la reinstauració de la democràcia a partir de la mort del general Franco o les dinàmiques urbanes que s'han obert pas en les darreres dècades han portat a destacar com a període d'anàlisi els darrers vint anys de l'evolució de la ciutat, tot confrontant-los amb la perspectiva històrica de llarga durada.

Les aportacions sobre metodologia i fonts es tractaran en la sessió i ponència en cada cas més adients.

Programa

Conferència d'obertura

Barcelona i l'espai català en l'evolució dels estudis territorials a Catalunya

1ª sessió

El context regional i supraregional de Barcelona

(Els recursos i les variables ambientals; Els moviments demogràfics; Les xarxes urbanes; Els fluxos econòmics i tecnològics; Els marcs polític-administratius).

2ª sessió

L'activitat econòmica

(Models de creixement, crisis i dinàmiques empresarials; Les transformacions de l'estructura productiva; Sistema financer i sistema productiu; El teixit d'infraestructures; Factors i processos en la localització de les activitats).

3ª sessió

Models i desenvolupament de l'espai urbà

(Extensió i mutacions del teixit urbanitzat; Plans i projectes urbanístics; Propietat urbana i activitat immobiliària; Les modalitats de l'habitatge; Medi urbà i qualitat de vida).

4ª sessió

Grups i pràctiques socials

(Les variables poblacionals; Mercat de treball i distribució de la renda; Educació i distribució del capital cultural; Estructura social i espai urbà; Habituds culturals, ideologies i moviments socials).

5ª sessió

El govern de la ciutat

(Ciutadans, organitzacions i acció política; Els processos de participació política; Conceptes i formes del govern de la ciutat; Hisenda local, polítiques urbanes i serveis municipals; Dinàmiques urbanes, territori i institucions).

Clausura

Balanç del congrés i perspectives de recerca futura

Estructura de les sessions

A cada sessió, la ponència inicial serà la dedicada a la **Perspectiva històrica**, seguida de la referida al **Balanç del temps recent**. Dins de cada ponència, les comunicacions s'exposaran al principi; a continuació hi haurà el parlament del ponent i al final s'obrirà el debat.

Presentació de comunicacions

Seràn investigacions inèdites i inclouran una menció expressa de l'estat anterior dels estudis sobre el tema i dels materials emprats. La seva extensió màxima serà de 15 fulls DIN A4 a doble espai, amb les notes al final i sense llista bibliogràfica. S'adjuntarà resum

d'un full. El nombre d'il·lustracions recomanat és de 2 a 3. S'agrairà que junt amb la còpia en paper es lliuri disquet, amb menció del processador de textos i altres programes emprats.

El termini per lliurar les comunicacions serà el 16 d'octubre de 1995, a la seu de l'Institut Municipal d'Història. El Comitè científic en decidirà l'acceptació i podrà fer les observacions de caire formal que s'escaiguin (extensió, sistemes de divisió del text, notes, il·lustracions, etc.), les quals seran prescriptives.

Cada comunicant podrà exposar la seva aportació durant 5-10 minuts (segons el volum de comunicacions), i podrà intervenir al col·loqui. Només es publicaran les comunicacions presentades oralment en el curs de les sessions, llevat de casos de força major.

Publicacions

A l'inici del congrés, els participants rebran un dossier amb els resums de les comunicacions i les ponències. Posteriorment es publicaran els volums complets amb tots els materials del congrés.